

GONIECZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

CENA PRENUMERATY: Miesięczna z przesyłką pocztową 3 zł. — Dla odbierających pisemnie w miejscach 2 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Poczcie Kasie Oszczędnościowej Nr. 61208. Sklep „Goniec Czestochowski”, ul. Panny Marji 25. — Telefon nr. 2565.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA Czestochowa, Najsw. Marji P. 55. Tel. 2565. Strz. p. 65. Reflektor lub jego zastępcę przyjmują oddzielnie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZENI: Za wiersz milimetryowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadawane 40 gr., za tytułem 30 gr. Drobne ogłoszenia dalszy wyraz po 15 gr. Najniższe ogł. drobne zł. 1.50. Ogłoszenia zamiejscowe i matrycjalnie 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Nad czym będzie radził II Zjazd Polaków z Zagranicy w sprawach gospodarczych?

W Warszawie rozpoczęły się doniosłe obrady II Zjazdu Polaków z Zagranicy. W szeregu spraw, jakie poruszone będą w czasie obrad II Zjazdu, do najważniejszych należą bezsprzecznie zagadnienia gospodarcze, które na plenum obrad stanowiąc będą temat obszerny i głęboko potraktowany. Omówiona zostanie i podjęta sprawa rozbudowy struktury gospodarczej poszczególnych środowisk Polonii Zagranicznej. Szeroko potraktowana zostanie rola współdziałłości, która w życiu gospodarczym Polonii Zagranicznej jest najodpowiedniejszą formą. Wiemy doskonale jak doniosłą rolę odgrywa spółdzielczość u nas, w kraju, w środowisku któremu nie zagrażają żadne obce wpływy, zarówno kulturalne, jak i gospodarcze. Wyobraźmy teraz sobie odległe skupiska Polaków na obczyźnie, gdzie istnieją wzorowo zorganizowane spółdzielnie zarówno rolników jak i konsumentów. Życie gospodarcze tego ośrodka będzie oparte wówczas na mocnych i trwałych podstawach, niezależnie zostanie od zgnubnych wpływów obcego otoczenia. Wraz z taką konsolidacją gospodarczą ośrodków polskich zagranicą, życie umysłowe i kulturalne zyska również na spójności i tężyźnie.

Poza tem w czasie obrad nad sprawami gospodarczymi Polaków z Zagranicy omówiona zostanie obszernie rola patriotyzmu gospodarczego, polegająca na ściślej współdziałaniu go spodarczym zarówno w łonie poszczególnej Polonii, jak i między Polonią Zagraniczną a Macierzą. Doniosłą rolę w tej dziedzinie pracy odgrywa wychowanie i wykształcenie fachowe młodzieży polskiej na obczyźnie, szkoląc ją do współpracy gospodarczej z krajem macierzystym. Na plenum obrad wejdzie również sprawa organizacji kupieckich, których zadaniem będzie wymiana handlowa pomiędzy Polonią Zagraniczną a Polską.

Zadaniem na przyszłość będzie rozbudowa dotychczas istniejących organizacji oraz tworzenie nowych opartych na rozmaitych systemach organizacyjnych. Mogą to być zarówno korporacyjne związki kupieckie, jak i hurtownie branżowe i tp.

Wreszcie wśród najważniejszych z zagadnień poruszoną zostanie sprawa współpracy Macierzy z Polonią Zagraniczną w zakresie osadnictwa i rolnictwa. Należy wśród rolników polskich na ziemiach obcych propagować uścisłe hasła organizowania się, zrzeszenia w związki rolnicze i kółka. Poważną rolę odegra w tej dziedzinie ży-

cia gospodarczego Polaków-rolników zawodowa pomoc rolnicza z kraju, polegająca zarówno na finansowym poparciu nowozakładających się w przedsiębiorstwach rolnych jak i na udzielaniu fachowych rad i wskazówek, dotyczących organizowania nowego gospodarstwa rolnego na ziemi obcej.

Jak widzimy, sprawy gospodarcze na II Zjeździe Polaków z Zagranicy potraktowane są planowo i obszernie z uwzględnieniem najbardziej pilnych spraw i potrzeb naszego wychodźstwa.

L. Wr.

Wielka rewja wojskowa w Warszawie. W ub. niedzielę w 20-g rocznicę wymarszu Kompanji Kadrowej z Krakowa odbyła się na lotnisku mokotowskim wielka rewja wojskowa. Na zdjęciu u góry oddział czołgów, u dołu 2-gi szwadron pionierów w defiladzie.

II-gi Zjazd Polaków z Zagranicy

Warszawa. — Wczoraj o godz. 9.15 rano rozpoczęły się w gm. Sejmu obrady II-go zjazdu Polaków z zagranicy. Salę sejmową przyozdobiono barwnie emblematami państwowymi, herbami 19-tu miast polskich i zielenią. W korytarzach oraz hallach wewnętrznych i wejściowych ustawiono mnóstwo krzewów oraz koszów z żywymi kwiatami.

Delegaci w liczbie około 400 zasiadli w ławach poselskich, fotele rządowe zajęli ks. kardynał Prymas Hlond, biskup polowy ks. Gawlina, w zastępstwie marszałka Sejmu, p. wiceminister Car, pp. ministrowie Zawadzki, Beck, Kościółkowski i Kaliński, prezes N. T. A. p. Helczyński, b. marszałek Senatu prof. Szymański i inni. Galerye wypełnione były publicznością i przedstawicielami prasy.

Zjazd otworzył p. marszałek Raczkiwicz witając uczestników w imieniu rady organizacyjnej, poczem prezes komisji weryfikacyjnej dr. Helczyński odczytał spis upoważnionych delegatów zjazdu

wych. Delegaci ci reprezentują emigrację polską w 27 państwach, przy czem najliczniejsi są przedstawiciele St. Zjednoczonych (46 mandatów), Niemiec (20 mandatów) i Francji (15 mandatów). Delegatami honorowymi zostali Bolesław i Józef Adamowicze oraz Stanisław Skarzyński.

Dokonało następnie wyboru prezydium zjazdu. Przewodniczącym został red Świetlik, cenzor Związku narodowego Polaków w St. Zjednoczonych, wiceprezesami ks. dr. Domański, patron związku Polaków w Niemczech, Stefan Rejer prezes rady porozumiewawczej stowarzyszeń polskich we Francji, dr. Wolf, prezes międzypartyjnego komitetu mniejszości polskich w Czechosłowacji i Roman Paul, prezes centralnego związku Polaków w Brazylii.

Red. Świetlik dziękując za wybór zaznaczył, że zaszczyt ten spotkał go na ziemi obcej, na której jest dopiero po raz pierwszy w życiu. Następnie zaś przeszedł do scharakteryzowania uczuć Polonii amerykańskiej wobec Polski, podkreślając silne jej zespolenie z tradycjami historycznymi, dumę i radość z powodu rozwoju odrodzonego państwa, przede wszystkim zaś zachwyty dla armji polskiej. W silne Rzeczypospolitej emigracja szuka tężyzny dla swojego ducha i dla utrzymania polskości swej młodzieży, znajduje w niej zachętę do szerzenia tradycji polskich wśród innych ras i narodów świata.

Omawiając stosunek emigrantów do państw, w których mieszkają, red. Świetlik, stwierdził, że w Ameryce przyświeca im pamięć Kościuszki i Putaskiego. Idąc śladem tych bohaterów setki tysięcy Polaków podążyło do wolnej ziemi Washingtona i przyczyniło się do wielkości tego kraju. Zachowując lojalność dla przybranej ojczyzny pracowali dla sprawy polskiej, niosąc pomoc macierzy w każdej potrzebie.

Hasłem zjednoczenia wszystkich Pola-

ków, nicią duchową wielkiej kultury narodowej, zakończył red. Świetlik swoje przemówienie.

Red. Świetlik objął przewodnictwo wygłosił dłuższe przemówienie na temat stosunku emigracji do państwa polskiego.

Po zakończeniu przemówienia p. Świetlik zarządził przerwę do chwili przybycia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Około godz. 10-tej odezwali się na salifantery trębaczki 1-go pułku szwoleżerów, ustawionych przy trybunie marszałkowskiej. Obwieścili one przybycie P. Prezydenta Mościckiego, który wraz z adjutantami zjawił się w swojej łodzi. Umieszczona na galerji prasowej orkiestra policyjna odegrała hymn narodowy.

Przewodniczący wygłosił kilka słów witając P. Prezydenta, a następnie odczytał depeszę gratulatoryjną p. ministra spraw wojskowych.

Zabrał potem głos marszałek Senatu p. Raczkiwicz, który witając delegatów zaznaczył, że niestety jeszcze nie ze wszystkich krajów sąsiednich mogli oni przybyć. Wówczas ktoś z obecnych zawołał: „Niech żyją Polacy z Sowietów”. Okrzyk ten zebrani poparli hucznymi oklaskami. Oklaskiwano również serdecznie słowa poświęcone zwycięstwu Adamowiczów.

Piękne powitanie wygłosił J. E. ks. Prymas Hlond, witany na trybunie hucznymi oklaskami. Powitanie to brzmiało:

Witaj Was Polska, Polska jako Państwo, polska rzeczywistość polityczna, witaj Was Polska zbrojna na wczorajszej rewji wojska polskiego, witaj Was parlament polski, a w tej chwili przed Wami, którzy reprezentujecie Polonię zagranicą, staję Prymas Polski, aby Was powitał imieniem Polskiego Kościoła (oklaskami).

Wynieśliście, przodkowie Wasi wynieśli z tej ziemi, z ośrodków wiary ojców swoich, to tchnienie religijne, z którym posłicie w tułactwo życiowe, bo tam w opuszczeniu swojem, tam w oddaleniu, nie było nikogo, kto by jako Państwo Wami się zajmował. Tam najślisznie mieliście w tej wierze ojców swoich pocieszenie i z tym krajem macierzystym powiązanie.

Przechodząc tutaj nie tylko jako przedstawiciele polskiej myśli, ducha polskiego i polskiej zagranicznej dumy, ale przychodząc tutaj również jako przedstawiciele polskiej katolickiej myśli zagranicznej, jako takich Was witam, pragnąc, aby to spotkanie Wasze z krajem, z tem Państwem Polskiem, wielkiem, mocarnem, zdecydowanym a pokojowem, to spotkanie Wasze z Ojczyzną i Narodem było za razem serdecznym spotkaniem z katolicką Polską.

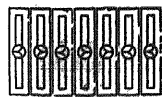
I tak, jak w tym zjeździe zleją się polskie duchy z całego świata w jeden duch polski i jak cała myśl ogarniająca świat polski w jedną jej zespoli syntezę myślową, tak niech myśl katolicka polska całego świata w jedną jej złączy manifestację religijną w Czestochowie, gdzie Tej Pani, która nasza jest Królowa, hołd złożymy (huczne oklaski).

Po odczytaniu depeszy gratulatoryjnych rozpoczął się przemówienia przedstawicieli delegacji zagranicznych, występujących kolejno według liczebności skupień.

Pierwszy przemawiał delegat Polaków ze Stanów Zjednoczonych dr. Smykowski, który wspomniął o pracy i zasługach wychodźstwa polskiego w dziele odbudowania państwa.

Przedstawiciel delegacji Polaków z Niemiec dr. Kaczmarek zajął się stosunkiem państwa do ducha narodowego obywateli mówiąc:

„Polacy w Niemczech chlubią się tem, że lepiej niż rodacy z innych terenów odczuwają bezpośrednio, niemal namacalnie, wzrost idei polskiej i promieniowanie myśli, że państwo nie powinno targać więzów przyrodzonych, to jest więzi narodowych. Przeciwnie, w tolerowaniu tego ducha narodowego państwo może

Prezydent Hindenburg na tożu śmierci. Wartę honorową pełnią oficerowie pułków wschodnio-pruskiich.

